

Maláčová: S komunisty se do Sněmovny dostaneme, pět procent na obranu je likvidace sociálního státu

23.7.2025 - | Česká strana sociálně demokratická

Hnutí Stačilo! přistoupilo na nabízenou dohodu se sociálními demokraty. „Změnila se mezinárodní situace. Pět procent HDP na obranu je likvidace sociálního státu. Nikdo neví, jak tato diktovaná numerologie vznikla,“ řekla Radiožurnálu předsedkyně SOCDEM a bývalá ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová. Může dojít k referendu, ve kterém by se rozhodovalo o výši výdajů na obranu? A jaký je postoj sociální demokracie k setrvání v NATO?

Co se změnilo od února, kdy jste přerušila vyjednávání s předsedkyní komunistů Kateřinou Konečnou kvůli tomu, že se hnutí Stačilo! podle vás soustředilo na antisystémový program místo levicového?

Zejména mezinárodní situace. V České republice to vůbec nezaznívá, slyšíme to spíš jako zprávy ze zahraničí.

Jako bývalá ministryně práce a sociálních věcí jsem přesvědčená, že pět procent HDP výdajů na obranu, a připomínám, že to je pětina státního rozpočtu, je definitivní likvidace sociálního státu.

Když se podíváte na strukturu státního rozpočtu, tak jestliže se vláda bez jakékoliv veřejné diskuse a větší podpory obyvatelstva zaváže, že bude dávat pětinu státního rozpočtu na zbrojení, tak to znamená, že to je konec důchodového systému a konec veřejného zdravotního systému. A já se toho jako sociální demokratka strašně bojím a chci tomu zabránit, udělám pro to maximum.

Vy chcete prosadit především referendum proti pěti procentům HDP na zbrojení. Ale jak složité by bylo zrušit už přijatý závazek, pokud by to referendum skončilo tak, jak vy si asi představujete?

Já pevně doufám, že občané v této zemi mají stále hlavní slovo, a to by mělo platit pro každou vládu, pro každý parlament.

A jak by měla znít ta otázka? Opravdu byste se chtěli ptát, nebo je to tak, že by to referendum mělo být proti?

Nejdříve je potřeba si říct, že všeobecné referendum máme v České republice zakotveno v ústavě a třicet pět let se pouze diskutuje o naplnění ústavy. Zároveň víme, že pro přijetí takového zákona je potřeba tří pětin v obou komorách Parlamentu ČR.

My sociální demokraté už jsme tento zákon prosadili v roce 2005, shodou okolností s podporou komunistů, jestli se nepletu. Nicméně Senát tento zákon odmítl. Takže velmi důležité bude, abychom po třiceti pěti letech konečně naplnili Ústavu ČR.

Dvě procenta na obranu stačí

Rozumím, ale pokud by se vám to podařilo čistě teoreticky prosadit a referendum by dopadlo tak, jak říkáte, znamenalo by to kvůli tomu třeba i vystoupit ze Severoatlantické aliance?

Ne, my bychom se inspirovali debatou, která v tuto chvíli probíhá ve Španělsku, v Belgii, v Holandsku, ve Slovinsku a v podobných státech.

Tam jsou u moci levicové, zejména sociálně demokratické vlády, a ty říkají to, co říkám já už asi tři čtvrtě roku, že pět procent HDP je likvidace sociálního státu.

Mimochodem, víte, jak vzniklo těch pět procent? To neví nikdo, jak vznikla tato diktovaná numerologie. Zlé jazyky dokonce tvrdí, že to je proto, že máme pět prstů na ruku a evropští lídři byli pro klid v NATO schopni a ochotni přijmout úplně jakékoliv závazky.

Jak vysoké výdaje na obranu jsou podle vás ještě přijatelné?

Dvě procenta jsou podle mě správný krok a my to jako sociální demokraté podporujeme.

Odkud nám podle vašeho soudu aktuálně hrozí největší nebezpečí?

Já myslím, že to, co se děje v tuto chvíli globálně. Svět se rozpadá, zjednodušeně řečeno, těch krizových ohnisek je strašně moc. Válka na Ukrajině, to je asi pro Evropu nejbližší ohnisko.

Myslím si, že i konflikt na Blízkém východě, v tuto chvíli také nastupuje zejména v Asii dominance Číny, ale bude to mít globální dopady. Mohla bych pokračovat. To znamená, těch krizí je mnoho.

Stačily by Česku na obranu dvě procenta HDP? A měli by lidé v případném referendu rozhodovat i o tom, zda Česko setrvá v Evropské unii? Poslechněte si celý rozhovor výše.

<https://socdem.cz/akt-aktuality/malacova-s-komunisty-se-do-snemovny-dostaneme-pet-procent-na-obranu-je-likvidace-socialniho-statu>